

verme süreci yakın zamanlarda tamamlandı. Elemente tennessee adı verilmesinin nedeni, Tennessee eyaletindeki (ABD) Oak Ridge Ulusal Laboratuvarı'nda, Vanderbilt Üniversitesi'nde ve Tennessee Üniversitesi'nde çalışan araştırmacıların keşfe yaptığı önemli katkılar.

Tennessee ve doğada bulunmayan diğer çok ağır elementler çekirdek tepkimeleriyle laboratuvar ortamında sentezlenebiliyor. Araştırmacılar tennesseyi sentezlemek için kalsiyum-48 atomlarıyla berkelyum-249 atomlarını yaklaşık altı ay boyunca bombardımana tutmuş. Sonuçta altı adet tennessee atomunun oluştuğu gözlemlenmiş. ■

Reflü İlaçları Felç Riskini Artırıyor

Özlem Ak

Yaygın olarak kullanılan reflü ilaçları ile demans, böbrek ve kalp problemleri arasında bir bağlantı olup olmadığı hâlihazırda araştırılıyor. Bu listeye yeni bir sağlık sorunu daha eklenmek üzere. Danimarka'daki yaklaşık 250.000 tıp kaydı incelendi ve reflü tedavisi için kullanılan ilaçlarla felç arasında da bir ilişki olabileceği sonucuna varıldı.

Kopenhag'daki Danimarka Kalp Vakfı'ndan araştırmacılar 1997-2012 yılları arasında reflü şikâyetiyle mide endoskopisi yaptıran

hastaları inceledi. Çalışmada hastaların yaklaşık 9500'ünün beyindeki bir damarın kan pıhtısıyla tıkanması sonucu ortaya çıkan iskemik inme yaşadığı tespit edildi.

Amerikan Kalp Derneği'nin 15 Kasım 2016'da yapılan yıllık toplantısında bir reflü ilacı türü olan proton pompası baskılayıcıları alan hastalarda felç riskinin %21 daha yüksek olduğu açıklandı. İlacı en düşük dozda (alınan ilaca bağlı olarak günde 10-20 mg) alan kişiler yüksek risk taşıyor. Ancak ilaç en yüksek dozlarda alındığında risk artıyor. Örneğin Prevacid günde 60 mg'dan fazla alındığından risk %30 artıyor, Protonix adı verilen ilaç günde 80

mg'dan fazla alınursa risk %94 artıyor. Prilosec ve Nexium içinse felç riski bu aralığın altında.

Proton pompası baskılayıcı ilaçlar 1980'lerde piyasaya çıktığında hem reçeteli hem de reçetesiz alınabiliyordu. Araştırma ekibinden Thomas Sehested pahalı olmasına rağmen proton pompası baskılayıcı ilaçların kullanımının gün geçtikçe arttığını belirtiyor ve ekliyor: "İnsanlar genellikle bu ilaçları yeterli sebep olmadan uzun bir süre kullanıyor". Sehested hastaların bu ilaçları kullanmaları gerekip gerekmediğini öğrenmek için mutlaka doktorlarına danışmalarını öneriyor. ■

1 H Hydrogen																	2 He Helium	
3 Li Lithium	4 Be Beryllium											5 B Boron	6 C Carbon	7 N Nitrogen	8 O Oxygen	9 F Fluorine	10 Ne Neon	
11 Na Sodium	12 Mg Magnesium											13 Al Aluminum	14 Si Silicon	15 P Phosphorus	16 S Sulfur	17 Cl Chlorine	18 Ar Argon	
19 K Potassium	20 Ca Calcium	21 Sc Scandium	22 Ti Titanium	23 V Vanadium	24 Cr Chromium	25 Mn Manganese	26 Fe Iron	27 Co Cobalt	28 Ni Nickel	29 Cu Copper	30 Zn Zinc	31 Ga Gallium	32 Ge Germanium	33 As Arsenic	34 Se Selenium	35 Br Bromine	36 Kr Krypton	
37 Rb Rubidium	38 Sr Strontium	39 Y Yttrium	40 Zr Zirconium	41 Nb Niobium	42 Mo Molybdenum	43 Tc Technetium	44 Ru Ruthenium	45 Rh Rhodium	46 Pd Palladium	47 Ag Silver	48 Cd Cadmium	49 In Indium	50 Sn Tin	51 Sb Antimony	52 Te Tellurium	53 I Iodine	54 Xe Xenon	
55 Cs Cesium	56 Ba Barium	57 La Lanthanum	58 Ce Cerium	59 Pr Praseodymium	60 Nd Neodymium	61 Pm Promethium	62 Sm Samarium	63 Eu Europium	64 Gd Gadolinium	65 Tb Terbium	66 Dy Dysprosium	67 Ho Holmium	68 Er Erbium	69 Tm Thulium	70 Yb Ytterbium	71 Lu Lutetium		
73 Fr Francium	74 Ra Radium	75 Ac Actinium	76 Th Thorium	77 Pa Protactinium	78 U Uranium	79 Np Neptunium	80 Pu Plutonium	81 Am Americium	82 Cm Curium	83 Bk Berkelium	84 Cf Californium	85 Es Einsteinium	86 Fm Fermium	87 Md Mendelevium	88 No Nobelium	89 Lr Lawrencium		
																	117 Ts Tennessee	

2016 TÜBİTAK Ödülleri Kazananlar Açıklandı

Özlem Ak

Geleneksel TÜBİTAK Bilim, Özel ve Teşvik Ödülleri TÜBİTAK Bilim Kurulu'nun değerlendirme çalışmaları sonucunda belirlendi. 2016 yılında